

COMPROMÍS AMB EL DRET A LA INFORMACIÓ

En el context del III Congrés del Sindicat de Periodistes de Catalunya, els sotasignants volem expressar la nostra preocupació per un munt de símptomes inquietants que afecten els drets de la ciutadania a la informació.

Sovint, els mitjans de comunicació configuren una realitat a la mida de les seves necessitats i no compleixen els seus deures de servei públic. L'ocultisme, la desinformació intencionada, la manipulació i el sensacionalisme, són mecanismes dominants a molts mitjans, deixant el receptor sense capacitat de reacció crítica.

Tampoc es pot parlar d'una autèntica pluralitat informativa, perquè la diversitat de mitjans no ha portat la diversitat d'idees. Són molt variats els estoigs al gran supermercat de la informació, però al seu interior porten la mateixa o semblant mercaderia. La diversitat dels suports cerca exclusivament guanyar o repartir-se l'audiència al preu que sigui, arribant a nivells insuportables de degradació de l'emissor i el receptor. Manca de rigor informatiu a la premsa, desfiguració del model de la TV pública, sumant-se a la disbauxa ètica de les televisions privades, programes radiofònics d'una agressivitat partidària que no rebutja la utilització de la calúmia, la mentida i la desqualificació de tot i tots els considerats enemics dels objectius empresarials o de l'star system dominant, aquest és el quasi comú denominador de la relació entre els mitjans i la ciutadania.

Respectant el dret de lliure iniciativa de les empreses i grups editorials per dur a terme els seus respectius projectes, no és acceptable que, des de l'àmbit de la política es fomenti la bel.ligerància entre els mitjans i s'utilitzin iniciatives legislatives i judicials en contra de determinats grups.

Qualsevol intent de crear monopolis informatius a través d'instruments legislatius, així com la concentració monopolística de mitjans en mans d'uns pocs grups mediàtics, atemptaria contra la llibertat i el pluralisme social.

Els mitjans públics de comunicació continuen sent una garantia de servei a la ciutadania, però és precís aconseguir la seva autonomia i professionalitat amb independència dels governs de torn.

Davant d'aquestes lluites mediàtiques, professionals i consumidors de la informació ens trobem amb una escassa capacitat de resposta.

La precarietat laboral d'una part dels periodistes i la manca d'instruments de diàleg professional (estatuts de redacció i consells de redacció) de la majoria, dificulten la lluita en favor de l'ètica professional, la independència, el rigor i la propietat intel.lectual dels informadors, valors sovint també menyspreats per no pocs periodistes.

La insòlita inexistència d'una patronal de mitjans de comunicació impedeix també un marc global de diàleg i de negociació col.lectiva, tant pel que fa als elements configuratius de les relacions laborals com pel que fa als drets i deures dels informadors.

Els consumidors es troben normalment sense capacitat de descodificar les intencions reals dels missatges que reben i desorganitzats per exigir una informació que doni resposta a les seves autèntiques necessitats de saber. Professionals i consumidors, a la fi, pateixen les conseqüències d'una progressiva presència dels grups empresarials que lluiten per guanyar l'hegemonia dins d'un procés de concentració monopolista, però no per assegurar el dret del ciutadà a ser informat.

Es per tot això que cal recordar que la societat té dret a la informació veraç, contrastada i completa. La informació és un dret constitucional i per la Carta Universal dels Drets patrimoni de cap poder. Però la informació i el seu control donen poder i els poders, economies i polítics, tendeixen a monopolitzar-la en benefici propi.

En les presents circumstàncies cal una mobilització social que comenci amb un ampli debat, que

ens comprometem a promoure, convidant totes les organitzacions socials i ciutadanes democràtiques a sumar-s'hi, per tal d'iniciar accions davant les administracions i les empreses de la comunicació, en favor dels drets a la informació i a la llibertat d'expressió, en aquests moments perillosament amenaçats.

Voldriem que les nostres signatures no fossin el final d'una reflexió de professionals, sinó l'inici d'un moviment ciutadà de reconstrucció de la democràcia informativa.

Barcelona, 15 de juny de 1997